

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/266/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112226607
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2112226607.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a členiek senátu Gabriela Brišková a JUDr. Iveta Jankovičová, v právnej veci žalobkyne: Československá obchodná banka, a.s., Michalská 18, Bratislava, IČO: 36854140, zastúpená: JUDr. Branislav Zuberec, advokát, so sídlom Michalská 9, Bratislava, proti žalovanému: K. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. O. XXXX/XX, O., o zaplatenie 569,94 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trnava, č. k. 17C/214/2013-47 zo dňa 17. októbra 2013, v časti, v ktorej súd žalobu zamietol, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok súdu prvého stupňa sa v napadnutej, zamietajúcej časti a v závislom výroku o náhrade trov konania p o t v r d z u j e .

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 300 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % od 01.06.2011 do zaplatenia, vo zvyšku žalobu zamietol, zrušil platobný rozkaz Okresného súdu Trnava č. k. 10Ro/201/2012-28 z 11.02.2013 a rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že na základe vykonaného dokazovania považoval za preukázané, že žalovanému bol v zmysle § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. poskytnutý žalobkyňou spotrebiteľský úver, na základe oznámenia o poskytnutí povoleného prečerpania k žiadosti reg. č. 003764277 R z 21.03.2011, podpísaného tak žalobkyňou, ako aj žalovaným, s možnosťou čerpania úveru do výšky úverového limitu 300 eur, s možnosťou jeho čerpania od 12.08.2010. Úverový limit žalovaný vyčerpal, ale úver žalobkyni nesplatil. Súd prvého stupňa preto zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 300 eur, ale bez úrokov a poplatkov, pretože úverová zmluva neobsahovala ročnú percentuálnu mieru nákladov a v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z. z. bol spotrebiteľský úver bezúročný a bez poplatkov. Na základe uvedeného súd prvého stupňa vo zvyšku žalobu zamietol. Súd priznal žalobkyni zo sumy 300 eur aj úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., pretože 01.06.2011 bol už žalovaný v omeškaní so zaplatením úveru. Podľa úverovej zmluvy bol totiž dlžník povinný úver splatiť kedykoľvek na požiadanie žalobkyne a táto požiadala o jeho zaplatenie prípisom z 31.05.2011 a úrok z omeškania si žalobkyňa uplatnila vo výške stanovenej podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.

O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.). Pretože účastníci konania boli úspešní takmer v polovici, súd žiadnemu z nich nepriznal právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podala v zamietajúcej časti a v závislom výroku o náhrade trov konania odvolanie žalobkyňa z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázala na skutočnosť, že si uplatnila nárok na vrátenie dlžnej sumy titulom vyčerpaného a nevráteného kontokorentného úveru poskytnutého na základe zmluvy o povolenom prečerpaní z 21.03.2011. Z dôvodu neplnenia si povinností zo strany žalovaného bolo žalovanému 31.05.2011 oznámené, že celý jeho záväzok sa stal splatným 31.05.2011. Žalobkyňa poukázala na znenie § 1 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého sa uvedený zákon nevzťahuje ani na úver formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutý bankou iným spôsobom ako na kreditnú kartu a tiež na § 3 ods. 6 cit. zákona, podľa ktorého pri úveroch formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutých bankou iným spôsobom ako na kreditné karty (§ 1 ods. 3) alebo, ak nemožno určiť percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy písomne informovaný o úverovom limite, ak je stanovený, ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená, postupe a spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy. S poukazom na uvedené ustanovenia je zrejmé, že povolené prečerpanie na bežnom účte sa nepovažuje za spotrebiteľský úver, a preto zmluva o povolenom prečerpaní nemusela obsahovať náležitosti uvedené v § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch. Pretože žalobkyňa si splnila všetky povinnosti vyplývajúce z § 3 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z., ktoré sa vyžadujú pri poskytovaní úverov formou povoleného prečerpania, zmluvu nebolo možné považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Žalobkyňa ďalej namietla, že súd prvého stupňa aplikoval nesprávny právny predpis, pretože k 12.08.2010, od kedy mohol byť úver formou povoleného prečerpania čerpaný, nebol už zákon č. 258/2001 Z. z. účinný a bol nahradený zákonom č. 129/2010 Z. z. Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, musí obsahovať náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a), b), d), f), g), i) a w), povinnosť spotrebiteľa kedykoľvek zaplatiť takýto úver na žiadosť veriteľa v plnej výške a výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť. Žalobkyňa vyjadrila presvedčenie, že zmluva o povolenom prečerpaní v spojení s obchodnými podmienkami všetky zákonom požadované náležitosti spĺňala, preto nemôže byť posudzovaná ako bezúročná a bez poplatkov. Na základe uvedeného žalobkyňa navrhla napadnutý rozsudok zmeniť tak, že žalovaný bude povinný zaplatiť žalobkyni 569,94 eur s úrokom z úveru z 300 eur vo výške 16,9 % ročne od 18.10.2012 až do zaplatenia, úrokom z omeškania zo sumy 300 eur vo výške 9,25 % ročne od 18.10.2012 až do zaplatenia a úrokom z omeškania zo sumy 207,39 eur vo výške 9,25 % ročne od 18.10.2012 až do zaplatenia. Žalobkyňa tiež žiadala, v prípade iného rozhodnutia súdu, ktoré požaduje v odvolaní a úspechu v celom rozsahu, priznať náhradu trov konania pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia 109,94 eur a náhradu trov odvolacieho konania, pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia 55,19 eura. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 201 a 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), zverejnením vyhlásenia termínu rozhodnutia na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 O.s.p.) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z. z.), a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

V prejednávanej veci prvostupňový súd posúdil úver, ktorý žalobkyňa poskytla žalovanému a na základe ktorého si uplatnila svoje nároky žalobou, ako spotrebiteľský úver, ktorý je ale bezúročný a bez poplatkov. Podstata odvolania žalobkyne spočíva v tom, že žalobkyňa tvrdí, že úver nemal byť súdom vyhodnotený ako bezúročný a bez poplatkov, ale súd prvého stupňa mal žalobkyni priznať aj všetky ňou uplatnené a vyčíslené úroky a poplatky.

Žalobkyňa v odvolaní na jednej strane poukazuje na § 1 ods. 3 a § 3 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a dovoľáva sa ich aplikácie, keď z cit. ustanovení vyvodzuje, že zmluva o povolenom prečerpaní (z ktorej odvodzuje svoje nároky), nemusela obsahovať náležitosti podľa § 4 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, na druhej strane ale zároveň uvádza, že súd mal

správne aplikovať už nový zákon č. 129/2010 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, pretože predmetná zmluva bola uzatvorená už za účinnosti tohto nového zákona. Už z uvedeného je zrejmé, že odvolanie žalobkyne je v tejto časti zmätočné. Ak mali byť totiž na zmluvný vzťah, z ktorého žalobkyňa odvodzuje svoje nároky, aplikované ustanovenia zákona č. 258/2001 Z. z., nemohli byť naň zároveň aplikované ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 09.03.2010 a ktorým bol zrušený (a nahradený) zákon č. 258/2001 Z. z.

Odvolačný súd sa preto najskôr zaoberal otázkou, o aký úver v prejednávanej veci ide a aký právny predpis bolo potrebné aplikovať.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že úver žalobkyňa poskytla na základe oznámenia o poskytnutí povoleného prečerpania k žiadosti reg. č. 003764277 R z 21.03.2011. Žalobkyňa v odvolaní uviedla, že úver bol žalovanému poskytnutý na základe zmluvy o povolenom prečerpaní z 21.03.2011.

Podľa článku I. bodu 2. obchodných podmienok pre povolené prečerpanie bežného účtu, ktoré boli priložené k žalobe, povolené prečerpanie bežného účtu poskytuje banka fyzickej osobe, ktorá je majiteľom bežného účtu na nepodnikateľské účely vedeného v banke, staršej ako 18 rokov, a to na základe zmluvy o povolenom prečerpaní bežného účtu podľa § 710 a nasl. Obchodného zákonníka a zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorú tvorí žiadosť o povolené prečerpanie, oznámenie o poskytnutí povoleného prečerpania a tieto podmienky.

Podľa oznámenia o poskytnutí povoleného prečerpania k žiadosti reg. č. 003764277R z 21.03.2011 dňom uvedenom pri podpise banky je medzi klientom a bankou uzatvorená zmluva o povolenom prečerpaní č. 003764277R podľa článku I. bodu 2. obchodných podmienok pre povolené prečerpanie bežného účtu. Zmluva sa uzatvára na dobu neurčitú. Dĺžnik je povinný kedykoľvek úver splatiť na požiadanie banky.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom k 21.03.2011 (deň uzatvorenia zmluvy; ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“) tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 1 ods. 3 písm. h) zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľským úverom nie je úver formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť do jedného mesiaca, ak v § 4 ods. 14 nie je ustanovené inak.

Podľa § 1 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. na spotrebiteľský úver formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, sa vzťahujú ustanovenia § 1, § 2, § 3 ods. 1 písm. a) až d) a § 3 ods. 3, § 4 ods. 14, § 5 až 8, § 9 ods. 1, 4, 6 až 8, § 10, § 11, § 12 ods. 2, § 15, § 17, § 20 až 23 a § 25 až 27.

Na základe uvedeného odvolací súd, vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa, že zmluva o poskytnutí povoleného prečerpania bola uzatvorená 21.03.2011, ktorý v odvolaní žalobkyňa nespochybnila, pričom (ako vyplýva z textu zmluvy) išlo zároveň o spotrebiteľský úver poskytnutý formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie a s poukazom na vyššie cit. ust. zákona č. 129/2010 Z. z. uzavrel, že na predmetný zmluvný vzťah bolo potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. v rozsahu podľa cit. § 1 ods. 4.

Odvolačný súd teda akceptoval odvolaciu námietku žalobkyne, že v prejednávanej veci bolo potrebné aplikovať príslušné ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. Tým je ale zároveň vylúčená dôvodnosť tých odvolacích námietok žalobkyne, ktorými sa domáhala aplikácie zákona č. 258/2001 Z. z., pretože ako

už odvolací súd uviedol vyššie, zákon č. 129/2010 Z. z. zrušil (v záverečných ustanoveniach) zákon č. 258/2001 Z. z.

Prechodné ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. riešia časovú pôsobnosť právnych noriem k tým právnym vzťahom, ktoré vznikli za účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy (zákon č. 258/2001 Z. z.) a trvajú, alebo majú mať právne účinky aj za účinnosti novej právnej úpravy. Podľa § 25g zákona č. 129/2010 Z. z. ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa však posudzujú podľa doterajších predpisov, ak nie je ustanovené inak. Právne vzťahy vzniknuté za účinnosti novej právnej úpravy (zákon č. 129/2010 Z. z.) je však potrebné posudzovať už podľa novej právnej úpravy (sporná otázka časovej pôsobnosti noriem obsahnutých v zrušenej právnej úprave tu vôbec nevzniká).

Súd prvého stupňa tak vec nesprávne právne posúdil, keď neaplikoval správne ustanovenia správneho (účinného) právneho predpisu. Takáto vada v konaní pred súdom prvého stupňa a v jeho rozhodnutí by však bola dôvodom pre zrušenie, resp. zmenu rozhodnutia iba vtedy, ak by súd prvého stupňa zároveň nedostatočne zistil skutkový stav (§ 221 ods. 1 písm. h) O.s.p., ide o kumulatívnu podmienku), alebo ak by rozhodnutie vo veci nebolo vecne správne (§ 219 ods. 1 a § 212 ods. 3 O.s.p.)

Ako vyplýva z odvolania žalobkyne, táto sa dovoľavala aplikácie § 10 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., pričom vychádzala z predpokladu, že zmluva o povolenom prečerpaní spĺňala všetky zákonom požadované náležitosti.

Odvolací súd vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa, akceptoval námietku žalobkyne na aplikáciu zákona č. 129/2010 Z. z., ktorej sa v odvolaní dovoľavala. Z tohto dôvodu nebola potrebná výzva odvolacieho súdu podľa § 213 ods. 2 O.s.p. adresovaná žalobkyni, aby sa vyjadrila k použitiu ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z., na použitie ktorých už súhlas v odvolaní udelila.

Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) podľa § 9 ods. 2 písm. a), b), d), f), g), i) a w),
- b) povinnosť spotrebiteľa kedykoľvek zaplatiť takýto úver na žiadosť veriteľa v plnej výške,
- c) výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

Podľa názoru žalobkyne, zmluva o povolenom prečerpaní v spojení s obchodnými podmienkami všetky zákonom požadované náležitosti spĺňala.

Podľa článku III. bodu 6. obchodných podmienok pre povolené prečerpanie bežného účtu, ktoré boli priložené k žalobe, banka je oprávnená účtovať klientovi za svoje služby pri poskytovaní povoleného prečerpania odplatu, ktorú predstavujú poplatky banky podľa sadzobníka pre fyzické osoby - občanov.

Sadzobník pre fyzické osoby - občanov, však nebol súčasťou predmetnej zmluvy o poskytnutí povoleného prečerpania. Podľa textu zmluvy (predloženej žalobkyňou) nebol sadzobník jej súčasťou a za súčasť nebol prehlásený ani v obchodných podmienkach pre povolené prečerpanie bežného účtu, ktoré predložila žalobkyňa. Z ustanovenia § 10 ods. 1 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z. vyplýva požiadavka, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania obsahovala výslovné uvedenie všetkých poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť. Odkaz na sadzobník poplatkov skrytý v obchodných podmienkach, ktorý navyše ani neprehlasuje sadzobník za súčasť zmluvy, nie je dostatočný, pretože ide o prejav obchodnej praxe, ktorá je spôsobilá viesť spotrebiteľa do omylu o ekonomickej výhodnosti poskytnutého úveru a ovplyvniť jeho rozhodnutie vstúpiť do zmluvného vzťahu s dodávateľom.

Pretože v prejednávanej veci je dokázané, že zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, od ktorej odvodzovala svoje nároky žalobkyňa, neobsahovala výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť, teda náležitosť podľa § 10 ods. 1 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z., v súlade s § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. bolo potrebné poskytnutý spotrebiteľský úver považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Z uvedeného je zrejmé, že rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo napriek nesprávnemu právnemu posúdeniu veci aplikáciou neúčinných zákonných ustanovení (ktoré boli nahradené novou právnou úpravou v oblasti spotrebiteľských úverov) vo výroku, v ktorom súd žalobu vo zvyšku zamietol, vecne správne. Hoci odvolací súd akceptoval odvolaciu námietku žalobkyne, ktorou sa domáhala aplikácie príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z., ďalšiu odvolaciu námietku, ktorou sa žalobkyňa domáhala, aby súd žalobkyni priznal aj uplatnené úroky a poplatky z úveru, vyhodnotil odvolací súd s poukazom na uvedené ako neopodstatnenú.

Pokiaľ ide o námietku žalobkyne týkajúcu sa trov prvostupňového konania, táto smerovala k ich prehodnoteniu iba za predpokladu, že bude v odvolacom konaní úspešná a dôjde k zmene napadnutého rozhodnutia tak, že žalobkyňa bude úspešná v celom rozsahu. Pretože ale žalobkyňa v odvolacom konaní úspešná nebola a miera jej úspechu aj v prvostupňovom konaní tak zostala nezmenená, vzhľadom na absenciu ďalších námietok o trovách konania, odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, správnosť výroku o náhrade trov prvostupňového konania z iných dôvodov neskúmal.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd vecne správny rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom rozsahu, vrátane závislého výroku o náhrade trov konania, podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Úspešnému žalovanému trovy odvolacieho konania nevznikli a ani si ich neuplatnil, preto mu ich náhradu odvolací súd nepriznal.

Tento rozsudok bolo prijatý v odvolacom senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.